

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:737

av Jasenko Omanovic (S)

Statlig förvaltning och regionalpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga möjligheterna till regional hänsyn vid omorganisationer av statlig verksamhet.

Motivering

Under de senaste åren har det genomförts en rad omorganisationer inom statlig förvaltning. Nästan uteslutande har en sådan omorganisation lett till att statlig verksamhet helt försvunnit från mindre orter och koncentrerats till stora regionala centrum.

Det går helt emot politiken som ska se till att medborgarna ska erbjudas offentlig service på likvärdiga villkor, oavsett om man bor i en stad eller på landsbygden. Därtill kan en utlokalisering av statliga myndigheter till olika delar av Sverige bidra till att hela landets resurser och kompetens bättre tas till vara.

Statliga myndigheter är viktiga arbetsgivare för kompetent arbetskraft samtidigt som de utgör ett betydelsefullt kundunderlag för småföretag i arbetsmarknadsregionen. Placeringen av statliga myndigheter kan därmed leda till tillväxt och utveckling i hela landet och därmed motverka den starka urbaniseringstrend som pågår. Statliga myndigheter bör därför finnas i flera delar av vårt land. Förlusten av statlig verksamhet underminerar utvecklingsmöjligheter i regionen samtidigt som driften av den statliga verksamheten ofta blir dyrare genom höga lokalhyror och ökade personalkostnader på en större ort, utan att man tillför någon kompetensförbättring för verksamheten.

Näringsutskottet har tidigare, vid behandling av liknande motioner, anfört som princip att den statliga förvaltningen måste organiseras på ett sådant sätt att alla medborgare har goda möjligheter att ta del av de offentliga tjänsterna. Samtidigt ska verksamheten vara effektiv, rättssäker och ge god valuta för de skatter och avgifter som svarar för dess finansiering. Därutöver ska man beakta verksamhetens geografiska lokalisering i sammanhanget. Utskottet hänvisade till en budgetproposition, där den förra regeringen framhöll vikten av att överväga om statliga myndigheters lokalisering i ökad utsträckning kan få en spridning över landet.

Tidningen Riksdag & Departement gjorde 2012 en sammanställning av nya och nedlagda myndigheter efter maktskiftet 2006. Den visade att 147 myndigheter har försvunnit och 55 nya har tillkommit. Mer än hälften av de nya har huvudkontoret i huvudstaden.

Detta är allvarligt med tanke på att riksdagen vid flera tillfällen har uttalat att varje beslut om lokalisering av statlig verksamhet bör föregås av noggranna överväganden om lokalisering ute i landet. Än allvarligare blev det när den tidigare regeringen dessutom flyttade tillbaka ett antal omlokaliserade myndigheter från landet in till Stockholm.

Därför borde den nya regeringen överväga möjligheterna att i regleringsbrev till myndigheter och i ägardirektiv till statliga bolag skärpa kraven på att dessa ska ta ett regionalpolitiskt ansvar och framhålla vikten av att alla medverkar till att de regionalpolitiska målen uppnås. När nya myndigheter startas bör lokaliseringsfrågan beaktas från ett regionalpolitiskt perspektiv, och i varje fall bör möjligheterna till en annan lokaliseringsort än Stockholm övervägas. Vidare måste alla tendenser till återlokalisering ifrågasättas. Staten bör överväga möjligheterna att ta fram en plan för utlokalisering av statliga verk och myndigheter från Stockholm.

Jasenko Omanovic (S)